

18.84x14.7	32	עמוד 2	קו לחינוך	26/01/2012	30580393-1
קמפוס אקדמי אחר - 132840					

מינהל חינוכי

המטרה; מורים טובים יותר - האמצעי; רצף בפיתוח המקצועי

(המשך מעמ' 2)

לדברי ד"ר שלומית אבדור ממכללת אחווה, מחקרים מראים כי ההשקעה בפיתוח המקצועי של המורים נושאת פרי בהישגי התלמידים. לדבריה, כיום מבינים שכל מה שצריך בשלב הראשון של הפיתוח המקצועי - ההכשרה להוראה במכללות, הוא להעניק למורה את הכלים להיות "מומחה מסתגל". פירוש הדבר הוא שיש להקנות למתכשר להוראה את הכלים והמיומנויות שיאפשרו לו להסתגל לשינויים בידע, בחברה ובתרבות, החלים כל הזמן בביה"ס. לדבריה, המורה כיום אינו יכול להרשות לעצמו "לנוח על זרי הדפנה", מכיוון ששיטות ההוראה, התנאים והטכנולוגיות משתנים ללא הרף. ד"ר אבדור סיפרה, כי במחקר שבעריכתו השתתפה, התבקשו מורים במדגם מייצג לציין אלו נושאים מההכשרה להוראה צריך להמשיך וללמוד בהשתלמויות לאורך כל שנות העבודה במקצוע. מבין 13 הנושאים, שהוצגו למשתתפי המחקר, סברו למעלה מ-50% מהם, שיש להמשיך בהשתלמויות ב-11 נושאים. בין הנושאים - לקויות למידה, ניהול הכיתה והתמודדות עם בעיות משמעת. עוד נמצא במחקר, כי המורים סבורים שההשתלמויות האפקטיביות נמשכות לפחות שנה, ועוסקות בעיקר באסטרטגיות הוראה וניהול כיתה. לעומת זאת, השתלמויות וסדנאות הנמשכות 30 שעות ופחות אינן אפקטיביות.

ד"ר אבדור הוסיפה, כי ליווי המורים המתחילים חיוני. לטענתה, מורים שאינם מקבלים ליווי נאות נושרים מההוראה.

"חיבורים רופפים"

ד"ר אבדור מוצאת ליקויים לא מעטים במערכת ההכשרה והליווי המקצועי של המורים שבתחילת דרכם. אחד מהליקויים לטענתה הוא, שישנם מורי-מורים שלא נכנסו אי-פעם לבי"ס במסגרת מקצועם,

כמו גם מורים מאמנים ומורים חונכים, שלא עברו השתלמות בנושא או אינם מתאימים לתפקיד. לדבריה, בעיה בפיתוח המקצועי היא הנתק בין המפמ"רים למכללות ומרכזי הפסג"ה, שאמורים לשרת אותם. לדברי ד"ר אבדור, במחקר שערכה אשתקד, ציינו במכללות ובמרכזי הפסג"ה כי "המפמ"רים לא סופרים אותנו". לדבריה, משה"ח צריך לוודא שכל הגורמים הרלוונטיים במטה ובשטח יבצעו את מדיניות הפיתוח המקצועי של מינהל הכשרה ופיתוח. "לצערי המשרד הזה עובד בחיבורים רופפים", סיכמה ד"ר אבדור.

תוכנית פיתוח מקצועי לכל בי"ס

לדברי ראש מכללת חמדת הדרום, פרופ' אבי לוי, בתחום הפיתוח המקצועי לא תמיד קיימת הלימה בין המרכיבים השונים של המערכת - מטה, מכללה ושדה. כמו כן, אין מנגנון ללימוד ואימוץ של מודלים מוצלחים הקיימים במוסדות החינוך. לדבריו, לכל בי"ס צריכה להיות תוכנית של פיתוח מקצועי - רצוי רב שנתית, שתכלול שלבי פעולה, לוח זמנים ליישומה ופירוט של המשאבים שיידרשו לכך.

כמו כן חשוב, לדבריו, ליצור מנגנוני חונכות, קליטה וליווי למורים בכל אחד משלבי הפיתוח המקצועי, אפילו לבעלי תפקידי ניהול. לטענתו, ללא מנגנון כזה התפוקות של הפיתוח המקצועי יהיו נמוכות ותלושות מהמציאות הבית ספרית.

אין התייחסות לידע שנצבר בביה"ס

מנהלת בי"ס גבריאלי-הכרמל בתל אביב, טלי דריקס, העלתה בדיון בעיה נוספת הקיימת בפיתוח המקצועי של המורים - אין התייחסות של משה"ח לידע שנצבר בביה"ס. לדבריה; "יש המון ידע בביה"ס. לדעתי, לצפייה של מורים בשיעור של מורה אומן בביה"ס יש ערך גדול הרבה יותר מאשר להרצאה בהשתלמות". לדבריה, "יש לתת שעות לפיתוח מקצועי פנימי לכל בי"ס", אומרת דריקס.